

РЕШЕНИЕ

№ 1339

гр. София, 01.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в публично заседание на 15.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Мичева-Димитрова

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **1209** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, вр. чл.87 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на А. А. М. – гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., с ЛНЧ: [ЕГН], срещу Решение № 1381/23.01.2023 г. на заместник-председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет /ДАБ – МС/, с което е постановен отказ да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят моли за отмяна на оспореното решение като неправилно и незаконосъобразно по подробни съображения, изложени в жалбата. Сочи, че неправилно и в противоречие с материалния закон административният орган е приел, че за него Турция е трета сигурна държава, като е приел, че той би могъл да бъде върнат там, тъй като макар Турция формално да отговаря на изискването на § 1, т.9, б.“г“ от ДР на ЗУБ за „трета сигурна държава“ политиката на тази държава към сирийските бежанци е такава, че практически той не би могъл да упражни тези си права.

В съдебно заседание жалбоподателят и процесуалният му представител адв. П. Ж. поддържат жалбата по изложените в нея съображения и пледират за отмяна на оспорения акт.

Ответникът - заместник-председателя на Държавна агенция за бежанците при

Министерски съвет /ДАБ – МС/, чрез юрисконсулт С. Б., оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна, респ. да потвърди решението като правилно и законосъобразно.

Прокурорът от СГП – прокурор Цветослав Вергов, представя заключение за неоснователност на жалбата, като счита, че същата следва да бъде отхвърлена.

Административен съд София-град, Първо отделение, 35-ти състав, като прецени процесуалните предпоставки за допустимост, взе предвид приложените по делото доказателства и направените от страните твърдения, искания и възражения, намира за установено следното:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е от заинтересовано лице, срещу подлежащ на оспорване административен акт, в 14-дневния срок по чл.87 от ЗУБ /процесното Решение № 1381/23.01.2023 г. е връчено на А. А. М. на 27.01.2023 г., а жалбата срещу него е депозирана чрез органът, който го е издал, на 06.02.2023 г./.

Разгледана по същество е неоснователна, поради което следва да бъде отхвърлена. Съображенията са следните:

Административното производство по издаването на обжалваното решение е започнало по молба за предоставяне на закрила до Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет с вх. № 01-В-428/13.07.2022 г. на РПЦ – С., депозирана от А. А. М. – гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., кюрд по народност, вероизповедание: мюсюлманин сунит, семейно положение: женен, с ЛНЧ: [ЕГН].

На 13.07.2022 г. е съставен Регистрационен лист рег. № УП3936/13.07.2022 г. Извършена е проверка в системата Евродак и е съставена дактилоскопна карта. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ, тъй като лицето не е представило документ за самоличност.

На 13.07.2022 г. молителят е запознат и с указанията относно реда за подаване на молба за международна закрила, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията му, както и за организации, предоставящи правна и социална помощ на чужденци.

На 09.08.2022 г. с жалбоподателя е проведено лично интервю в присъствието на преводач. Посочил, че е роден в [населено място], С.. Учил там до 9-ти клас, но не могъл да завърши, тъй като ДАЕШ нападнали областта около родния му град и заради войната станало опасно. Напуснал С. през м. декември 2017 г. Влязъл нелегално в Турция, където живял около четири години. През м. юни 2022 г., също нелегално, преминал в България. Като основна причина да напусне страната си, посочил несигурното и опасно положение в нея, породено от гражданската война и сраженията, които се водели между редовната сирийска армия и Свободната сирийска армия и въоръжени групировки като Ислямска държава и И.. Вследствие на сблъсъците между тях, бомбардировките, престрелките и обстрелите, много сгради, в т.ч. болници и училища, били разрушени. Животът станал много тежък и трудно се намирала работа и храна. Молителят също станал свидетел на бомбардировки и взривове, изпитвал страх да не бъде отвлечен за откуп или да бъде убит, а също и да не бъде принуден да отслужи военна служба.

По време на интервюто са зададени въпроси, свързани със страната на произход и с евентуално членство в политически партии или организации и въоръжени групировки. На последните молителят е отговорил отрицателно. Заявява, че не е отбил военна служба и не е имал взаимоотношения с армията и полицията, че към

него и семейството му не са отправяни заплахи, не е подлаган на насилие, не е арестуван.

На въпрос дали има роднини в държава-членка на ЕС и на какво основание пребивават там е отговорил, че има сестра, която легално пребивава в Германия. В С. останали родителите му, три от сестрите му и съпругата му, но той не можел да се върне при тях, тъй като му предстои военна служба и се страхува от взривовете.

Като основна причина за нежеланието си да се върне в С. посочва страха от това, че животът му ще бъде изложен на риск от войната или от военната служба.

Въз основа на събраните данни заместник-председателят на ДАБ – МС, приел, че по отношение на А. М. А. не се установяват предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут и издал Решение № 1381/23.01.2023 г. – предмет на оспорване в настоящото производство. В него се сочи, че обстановката в С. сама по себе си не може да обоснове наличие на основателно преследване по смисъла на Женевската конвенция, а фактическите обстоятелства не свидетелстват жалбоподателят да е или да е бил обект на преследване или тежки посегателства. Изложено е, че твърденията му не съдържат информация за осъществено преследване по смисъла на чл.8, ал.2 – 5 от ЗУБ и риск за бъдещо такова, а причините за напускането на страната му по произход и държавата Турция, където е живял не отговарят и на разпоредбите на чл.8, ал.4 от ЗУБ. В бежанската му история не се сочели конкретни посегателства, чиято системност и мащаб да достигат до границите на преследване. По тези съображения и с оглед на петте основания за преследване по чл.8, ал.1 от ЗУБ, административният орган е формирал извод, че искането в частта за предоставяне на бежански статут следва да се отхвърли.

Административният орган - заместник-председателят на ДАБ – МС, е приел също така, че фактическата обстановка не позволява да се приложи чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ, както и че не са налице основанията по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут.

От една страна се сочи, че няма данни жалбоподателят да е бил принуден да напусне страната си на произход – С., и страната, в която е пребивавал – Турция, поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – тежки посегателства, визирани в чл.9, ал.1, т.1 от ЗУБ. Спрямо него не са били предприети такива действия, нито от официалните власти на С. и Турция, нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. За него не съществува и бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ.

От друга страна се сочи, че в момента в страната на произход на кандидата за хуманитарен статут има вътрешен въоръжен конфликт, който е преминал в гражданска война. В тази ситуация гражданските власти поддържат ефективен контрол върху редовните военни, полицейски и държавни сили за сигурност, но имат ограничено влияние върху чуждестранните и вътрешните военни организации. Административният орган се позовава и на материал, публикуван на уебсайта на Групата на Световната банка, според който „навлизайки в единадесетата си година конфликтът в С. продължава да предизвиква почти невъобразима степен на разрушение върху живота на сирийския народ и върху сирийската икономика. Числеността на пряко свързаните с конфликта жертви в С. се изчислява на 350 000 души, а пострадалите са няколко милиона души ...“.

Въз основа на Справка вх. № МД-778/25.11.2022 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС за актуалната политическа и икономическа обстановка,

спазването на човешките права и състоянието на сигурността в С., в оспореното решение е направен извод, че не може да се очаква молителят да се установи в друга част от територията на държавата, където да се ползва от закрила, която да бъде ефективна и да има траен характер, и че не могат да бъдат изпълнени критериите за възможността за вътрешно разселване и следователно тази алтернатива към момента е неприложима за него.

Заместник-председателят на ДАБ – МС е разгледал бежанската история на А. М. А. и в светлината на чл.75, ал.2 от ЗУБ и е преценил относимите факти, свързани с личността на молителя, както в страната му на произход, така и в третата страна, в която той е пребивавал, а именно: Турция. Той е взел предвид, че кандидатът не е изразил опасения за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение в Турция, че същият не е посочил срещу него да е оказвано насилие, да е получавал заплахи или да е бил принуден да напусне Турция. Направил е съпоставка на тези данни и в контекста на изложеното в Справка вх. № МД-656/17.10.2022 г. за положението на сирийските бежанци в Република Турция и отношението на турските власти в случай на връщане на сирийски бежанци, е достигнал до извода, че няма основателни причини да се счита, че А. М. А. няма да бъде допуснат отново на територията на Турция и че не би бил защитен от властите ако поиска закрила.

С Писмо рег. № УП 3936/09.08.2022 г. ДАНС е изразила становище, че не възразява да бъде предоставена закрила на жалбоподателя, но с последващо писмо от 21.07.2017г. е посочено, че агенцията възразява да бъде предоставена закрила в Република България на жалбоподателя, в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

В хода на съдебното производство от страна на жалбоподателя не са ангажирани допълнително доказателства.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с направените в жалбата оплаквания, доводите и становищата на страните и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт направи следните правни изводи:

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен административен орган – заместник-председателя на ДАБ при МС, комуто председателят на ДАБ при МС, на основание чл.52 от ЗУБ, със Заповед № 03-15/03.05.2022 г., е делегирал правомощията по чл.48, ал.1, т.1-4 от Закона за убежището и бежанците с изключение на правомощията да отнема международна и временна закрила.

Процесното Решение № 1381/23.01.2023 г. е обективизирано в изискуемата писмена форма и съдържа реквизитите по чл.59, ал.2 от АПК. В него са посочени наименованието му, издателят и адресатът му, фактическите и правни основания за издаването му, ясна разпоредителна част, начин и срок за обжалване.

Търсещото международна закрила лице е своевременно информирано още при започването на производството за правата му, писмено му е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молбите. При съставянето на регистрационния лист, при провеждане на интервюто и при връчване на оспореното решение, е бил назначен преводач от разбираем за лицето език /арабски/. С Писмо рег. № УП 3936/15.07.2022 г. /л.43/ е поискано становище от ДАНС и е получено такова, обективизирано в Писмо рег. № УП 3936/09.08.2022 г. /л.36/. От съдържанието на последното се установява, че ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила.

Съгласно чл.4, ал.1 от ЗУБ всеки чужденец може да поиска предоставяне на закрила в Република България в съответствие с разпоредбите на този закон. Нормата на ал.3 очертава кръга на търсената закрила. Тя се свързва със застрашаване на неговия живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и/или убеждение или ако той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Съгласно чл.8, ал.1 от ЗУБ Република България предоставя статут на бежанец на чужденец, който изпитва основателен страх от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието „преследване“ е легално дефинирано в чл.8, ал.4 и ал.5 на ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, отказ на съдебна защита, непропорционално или дискриминационно наказателно преследване или наказания. Необходимо е преследването да е характерно не изобщо за страната, а да е било насочено към конкретното лице, търсещо закрила. Поради това изложеното в бежанската история следва да се преценява конкретно и с оглед личността на молителя.

В контекста на изложеното, административният орган правилно е приел, че представената бежанска история на А. М. А. не обосновава предоставянето на бежански статут. Обстоятелствата относно причините за напускането на страната на произход са изложени обективно и безпристрастно и са обсъдени в цялост в процесния акт. Въз основа на тях административният орган е приел, че изложените факти не попадат в нито една от хипотезите на чл.8, ал.1 от ЗУБ. Подробно е обсъдена липсата на заявени от молителя обстоятелства за предоставянето на хуманитарен статут, включително и информацията от справката за обстановката в С.. Той не изразява никакви лични опасения от преследване и не сочи спрямо него да са осъществени посегателства, чиято честота, системност и интензитет да достигат границите на преследване. Конкретно заявените от А. М. А. причини за напускане на С. - негова страна по произход, са общата обстановка на несигурност, породена от водещите се там военни действия, и страхът и нежеланието му да служи в армията. Те са намерени от административния орган за неоснователни по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ, което становище се възприема и от съдебния състав.

С оглед на горното, съдът намира, че правилно в оспореното решение административният орган е приел, че за молителя не са налице предпоставките по чл.8, ал.1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Оспореното решение е правилно и в частта на отказа за предоставяне на хуманитарен статут. Това е така, защото липсват твърдения, че молителят да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция. Няма също твърдения, че е бил принуден да напусне страната си на произход С. поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне. Не се твърди в изявленията му срещу него да са били предприети такива действия от официалните

власти на С. и Турция или от групировка или организация, които тези държави да не са в състояние да контролират. В тази връзка, правилен е извода, че чужденецът не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Няма и изложени твърдения за наличие на обстоятелства измежду предвидените в чл.9, ал.6 и ал.8 от ЗУТ.

Административният орган е извършил преценка и относно материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ, съгласно която норма хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като „тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт“.

Наличието на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт е формулирано като тежко посегателство и условие за предоставяне на субсидиарна закрила и в член 15, буква „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския Съюз по дело С-465/07, член 15, буква „в“ от Директива 2004/83/ЕО, във връзка с член 2, буква „д“ от същата Директива, трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Административният орган е извършил преценката си по прилагане на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ, въз основа на обективизираната в Справка № МД-778/25.11.2022 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, информация относно С., като е приел, че обстановката по сигурността в тази страна е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт. Достигнал е до заключение, че ситуацията в С. е динамична и ескалираща като не може да се очаква молителят да се върне и установи в друга част от територията на държавата си по произход, където да ползва трайна и ефективна закрила, тъй като не могат да бъдат изпълнени критериите за възможността за вътрешно разселване и това е неподходящо от гледна точка на оценяването и физическата му безопасност.

Съдът изцяло споделя извода в проверяваното решение, че жалбоподателят се явява принуден да остане извън държавата си по произход, тъй като със самото си присъствие на територията на тази държава като гражданско лице е изложен на реална

опасност от тежки посегателства поради насилие от протичащия към момента в тази държава вътрешен въоръжен конфликт.

Същевременно административният орган е взел предвид факта, че в продължение на около четири години жалбоподателят е живял и работил на територията на Турция и е извършил преценка и на сигурността на територията на тази държава. Взел е предвид Справка относно Република Турция с вх. № 656/17.10.2022 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно актуалното положение в Турция и е приел, че от информацията в тази справка не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт в Турция. Посочил е, че по време на проведеното с кандидата интервю той не е заявил, че има основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение в Турция; не е заявил върху него да е било оказвано насилие да е получавал заплахи и никой не го е принуждавал да напуска Турция. При това положение, правилен се явява извода, че няма никакви основателни причини да се счита, че той няма да бъде допуснат отново до територията на Турция и че не би бил защитен от властите ако поиска закрила.

Административният орган е извършил и преценка относно положението на сирийските бежанци в Турция, подробно описано в приложената по делото Справка с вх. № МД-656/17.10.2022 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, като е посочил, че през месец април 2013 г. А. е приела всеобхватен, насърчен от ЕС „Закон за чужденците и международната закрила“ /LFIP/, с който създава специална правна рамка за убежище в страната и утвърждава задълженията на Турция към всички лица, нуждаещи се от международна закрила, независимо от страната им на произход. Въз основа на това, административният орган е направил преценка, че са налице всички кумулативно изискуеми от разпоредбата на § 1, т.9 от ДР на ЗУТ предпоставки територията, на която е живял жалбоподателят в продължение на около четири години, да се приеме за трета сигурна държава по отношение на него.

В решението е направен изводът, че за А. М. А. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл.9, ал.1 - 3 от ЗУБ при завръщането му в Турция и че искането за закрила и в частта за предоставяне на хуманитарен статут е неоснователно.

Настоящият съдебен състав намира този извод на административния орган за правилен и съответен на събраните по делото доказателства. Правилно в решението е прието, че същият е пребивавал в трета държава, различна от държавата му по произход, и че същата представлява „трета сигурна държава“ по смисъла на §1, т.9 от ДР на ЗУБ. Административният орган е извършил преценка на сигурността в тази държава с оглед данните в изготвената справка, правилно е установил, че на територията ѝ няма въоръжен конфликт до степен на изключително и безогледно насилие. Същият, при постановяване на решението, е изпълнил задължението си, регламентирано в чл.75, ал.2 от ЗУТ при произнасяне по молбата за статут да прецени всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава.

Налага се изводът, че при вземане на своето решение административният орган правилно е приложил закона и не е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което да представлява основание за отмяна на обжалвания акт.

Оспореното решение не противоречи на материалноправните разпоредби, съответства на целта на закона, не е засегнато от порок, налагащ неговата отмяна и следва да бъде потвърдено, а подадената против него жалба – отхвърлена като неоснователна. Така мотивиран и по гореизложените съображения, Административен съд София-град

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. М. – гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., с ЛНЧ: [ЕГН], срещу Решение № 1381/23.01.2023 г. на заместник-председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет /ДАБ – МС/, с което е постановен отказ да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: